

23. 2. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úhrada vyšetření na přítomnost antigenu viru SARS -CoV-2 v oblasti poskytování sociální péče

Jsem opatrovnice osoby, která je uživatelem sociálních služeb v Olomouckém kraji. V rámci péče o tuto osobu jsem zjistila, že se od 5. prosince 2020 přestaly provádět antigenní testy klientů sociálních zařízení, neboť tyto výkony nejsou propláceny z veřejného zdravotního pojištění. S ohledem na to, že v prosinci roku 2020 propukla třetí vlna epidemie COVID - 19, která způsobila hromadné nákazy klientů a ošetřujícího personálu v zařízeních sociální péče, nebylo možné s jistotou vědět, kdo z klientů je infikovaný a kdo nikoli, protože hromadně se přestalo u klientů testovat.

Jak má za této situace probíhat péče o závislé osoby, když ošetřující personál s jistotou neví, jak se k jednotlivým klientům chovat? Testování ošetřujícího personálu nestačí, neboť se může nakazit i od klientů. Situaci nelze rozhodně řešit tak, že úhradu výkonu odběru biologického vzorku a provedení testu budou hradit sami klienti ze svých většinou skromných finančních prostředků nebo budou o tuto částku žádání jejich opatrovníci, kteří svoji činnost dělají bez nároku na jakoukoli odměnu.

Novela zákona č. [48/1997](#) Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, byla přijata na sklonku roku 2020 Poslaneckou sněmovnou poté, co jí byl sněmovní tisk vrácen ze strany Senátu. Ministr zdravotnictví novelu zákona obhajoval a byla k ní obšírná rozprava. Paní senátorka MUDr. Jitka Chalánková vystoupila proti návrhu zákona z důvodu, že novela neřešila, jak budou distribuované testy dál hodnoceny, kdo je bude aplikovat, kdo ručí za kvalitu těchto testů, kdo je vyhodnotí, kdo a jak je zaplatí. Toto všechno je zákonem ošetřeno při standardním postupu, kdy existuje možnost kontroly a revize úhrad. I když v rámci projednání návrhu zákona paní MUDr. Jitka Chalánková vystoupila i v Poslanecké sněmovně, stejně byla novelizace přijatá. Ale problém zůstal dál nevyřešen.

Mám informace o tom, že se na Ministerstvo zdravotnictví opakovaně obracel i Krajský úřad Olomouckého kraje a upozorňoval na tuto nastalou situaci a došlo v uplynulých týdnech k jednání se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. V této záležitosti jsem se také dopisem obracela na Ministerstvo zdravotnictví v lednu tohoto roku, stále čekám na odpověď. Poskytovatelé sociální péče dokáží podle stavu klientů vyhodnotit, zda jsou u nich příznaky onemocnění či nikoli. Plošné testování klientů na COVID-19 tedy není nutné, tak jako dříve po pěti dnech, neboť je to jednak pro klienty nepříjemné a současně s takovým rozsahem testování vznikaly vysoké náklady na finanční zabezpečení a čas. **Z hlediska personálního zajištění, nákladů a časté nepohyblivosti klientů zařízení sociálních služeb není ovšem reálné, aby docházelo k testování klientů mimo tato zařízení na příslušných odběrových místech.** Časté převozy by pro ně byly spíše dalším rizikem nákazy a kontaktu se třetími osobami, stejně jako psychickou zátěží. A to zejména za stavu, kdy dosud v Olomouckém kraji nejsou k dispozici očkovací látky proti COVID- 19, ačkoliv právě v zařízeních sociálních služeb se shromažďují osoby ve větším počtu, imunitně i psychicky oslabené, mnohdy omezené ve svéprávnosti a zcela odkázané na pomoc poskytovatelů sociálních služeb.

Zcela postrádá logiku, že v zařízeních sociální péče nedochází k testování klientů, jež by bylo

propláceno z veřejného zdravotního pojištění, ale pokud se takový klient k provedení odběru dostaví do odběrového místa, pak k proplacení výkonu dojde.

Absence pomoci a testování u této vybrané skupiny obyvatel je v přímém protikladu s možnostmi nás ostatních, kteří mají právo nechat se otestovat co tři dny.

Stejně tak nemá logiku postup, kdy se povinně co pět dní testuje v zařízeních sociální péče ošetřující personál, ale v terénu jde od 1.2.2021 o možnost testování co tři dny dle mimořádného opatření ze dne 14. prosince 2020, č.j. MZDR 47828/2020-10/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření ze dne 7. ledna 2021, č.j. MZDR 47828/2020-11/MIN/KAN.

Nicméně přejít do extrému a netestovat klienty zařízení sociální péče vůbec, je ohrožujícím z hlediska zdraví klientů a ošetřujícího personálu. Jestliže existuje dotační program na testování návštěvníků v zařízeních sociální péče, měl by existovat i dotační program pro pojišťovny zabezpečující financování testování klientů sociální péče jako ohrožené skupiny obyvatelstva. Nevidím důvod, proč by se z veřejného zdravotního pojištění neměly proplácet výkony odběru biologického materiálu a provedení testu včetně zasílání výsledků v zařízeních sociální péče, protože jde o součást péče o klienty, kteří si sami o testování mimo zařízení sociální péče sotva požádají s ohledem na jejich často snížené mentální schopnosti a omezení mobility. Kapacita testovacích center není neomezená, a proč tedy nevyužít odbornosti ošetřujícího personálu z oblasti sociální péče, kteří by sami v případě nutnosti nebo projevu prvních příznaků onemocnění provedli antigenní test klientům, a byli schopní jej vyhodnotit. Na to jsou již proškolení. Pokud si rodina takového klienta sociální péče chce vzít k sobě na návštěvu, riskuje, že netestovaný klient přinese do rodiny nákazu.

Oslovila jsem tedy dopisem v lednu roku 2021 Ministerstvo zdravotnictví v této záležitosti. Po zjištění, že Krajský úřad Olomouckého kraje jedná se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ohledně úhrad za provedení odběru vzorků a testování na covid-19 v zařízeních sociální péče, jsem oslovila se žádostí o vyjádření tuto pojišťovnu. Dále jsem stejný dopis zaslala všem zdravotním pojišťovnám.

Na dopis reagovala jako první dne 16.2.2021 RBP, zdravotní pojišťovna s tím, že vyšetření na přítomnost antigenu viru SARS -CoV-2 prostřednictvím screeningových POC antigenních testů je možné seniorům zajistit poskytovatelem zdravotních služeb na základě dohody o spolupráci v rámci plošného testování osob výkonem 99949. Další možností dle návrhu pojišťovny je, že se poskytovatel sociálních služeb napojí na elektronické nástroje Chytré karantény pod správou MZ ČR a zajistí plošné testování prostřednictvím antigenního testu zdravotnickým pracovníkem. Tento výkon pak bude **vykázán zdravotní pojišťovně pod číslem 99949.**

Dne 17.2.2021 a 18.2.2021 mi sdělily Česká průmyslová zdravotní pojišťovna a obdobně Zaměstnanecká pojišťovna Škoda, že došlo dnem 5.12.2020 k ukončení platnosti kódu výkonu 99946 a tento výkon se nehradí z veřejného zdravotního pojištění. V platnosti zůstal kód výkonu 99947 průkaz antigenu SARS -CoV-2 v biologickém materiálu u zaměstnanců poskytovatele, kteří přicházejí do přímého kontaktu s pacienty. **Byl zaveden kód 99949 (VZP) průkaz antigenu SARS -CoV-2 realizovaný v rámci plošného testování.** Tento způsob vykazování péče lze aplikovat i na zařízení sociální péče s tím, že od **1.2.2021 lze výkon vykazovat s frekvencí 1x za tři dny.**

Výše uvedené informace byly konzultovány z mé strany s ředitelem Mgr. Janem Šenkem, Nové Zámky - poskytovatel sociálních služeb, p.o. A zde cituji jeho stanovisko: „Musím říct, že informace o novém kódu 99949 nám žádná pojišťovna nesdělila, a tak v prosinci 2020 jsme ještě vykazovali výkony za klienty na kód 99946. Bylo zajímavé, že tři ze čtyř zdravotních pojišťoven nám výkony neproplatily, ale výjimkou byla Vojenská zdravotní pojišťovna, která nám výkony na klienty proplatila. Domnívám se, že nový kód 99949 ještě nebyl zaveden, a tak některé pojišťovny výkony proplácely na kód 99946, ale většina pojišťoven tyto výkony neproplácely. Od ledna 2021 jsme zatím

klienty netestovali, a tím jsme výkony pod kódem 99949 žádné pojišťovně nevykázali, takže v současné době nemohu říct, že pokud výkon provádí zdravotní pracovník přímo v sociálním prostředí pojišťovny, tak jak to uvádí ČPZP, nám výkon bude opravdu proplacen“.

S odkazem na sdělení pojišťoven tedy bude nyní nově aplikován kód 99949 v rámci vykazování odběrů na průkaz antigenu SARS -CoV-2. Zajímalo by mne samozřejmě, zda a jakým způsobem pojišťovny o této možnosti poskytly předem informaci zařízením sociální péče, jichž máme v České republice přes 5000. Nicméně určitě oceňuji, že mi tři zdravotní pojišťovny obratem na dopis odpověděly, a bude možno využít této cesty k opětovnému testování klientů v zařízeních poskytujících sociální péči.

Nikdo z nás si neumíme představit být od září 2020 v přísné izolaci, bez možnosti fyzického kontaktu s blízkými osobami. Přesto takto žijí klienti v zařízeních sociální péče. Mnoho z nich nemá náhled na současnou situaci a nechápu, proč nemohou žít stejně jako dříve, proč je jim zakazováno vycházet ven, a proč museli Vánoční svátky trávit bez své rodiny. Pokud opravdu chceme zabránit všemi možnými prostředky šíření epidemie, je nutno legislativu upravit tak, aby byla efektivní, a to pro všechny a nedocházelo k diskriminaci těch slabších. Současně jsme nyní zahlcováni den co den novými informacemi, příkazy, legislativními změnami prováděnými v souvislosti se změnami epidemiologické situace ve všech oborech činností, že orientace v takovém množství pokynů a postupů je složitá pro odborníky natož laiky. Taková situace pak nahrává tomu, že veřejnost nedokáže nabízené postupy aplikovat, protože se o jejich existenci ani nedozví, případně se tak děje až s časovým odstupem. Což je škoda, protože v této době jde bohužel opravdu o životy a zdraví nás všech.

Mgr. Michaela Sigmundová, Ph.D.,
advokátka a zapsaná mediátorka

[Advokátní a mediální kancelář](#)

Radlická 2000/3
150 00 Praha 5

pobočka
Tážaly 63
783 78 Kožušany - Tážaly

Tel: + 420 774 277 429
e-mail: advokat@ak-sigmundova.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)